

COMMUNICAZIUN A LAS MEIDAS **pro infirmis**

In project da Pro Infirmis Grischun

Il Cristal da Pro Infirmis 2021

Distincziun per il Museum dal Stgazi da la catedrala

Metter ord via obstachels dal mintgadi – quai è l'idea fundamentala da la surdada dal Cristal da Pro Infirmis da quest onn. Umans cun in impediment, lur parents e lur persunas da referiment han obtegnì la pussaivladad da render attenta la publicitad a lur obstachels dal mintgadi. En in proxim pass è vegnidas inoltradas soluziuns pussaivlas ch'ina giuria ha valità. Plinavant ha Pro Infirmis Grischun preschentà buns exempels da soluziuns pussaivlas per ils obstachels dal mintgadi.

En vista a la premiaziun è vegnids inoltrads a Pro Infirmis Grischun e publicgads sin la pagina-web www.alltagshuerden.ch 49 obstachels dal mintgadi. Suenter ha la populaziun pudì inoltrar soluziuns pussaivlas e participar a la concorrenza dal Cristal da Pro Infirmis. Inoltradas è vegnidas bundant 20 soluziuns pussaivlas. Ina giuria e las persunas che han inoltrà in obstachel dal mintgadi han valità las propostas. Da la giuria han fatg part persunas pertutgadas, spezialistas sco era represchentants da la politica e da l'economia. Cusseglier naziunal Martin Candinas, president da la cumissiun chantunala da Pro Infirmis Grischun, ha dà in'invista en la lavur da la giuria e preschentà buns exempels da soluziuns pussaivlas.

Ina porta d'entrada per tuttas e tuts

Il grond Cristal è vegnì surdà a l'exempel excellent dal Museum dal Stgazi da la catedrala episcopal. L'avertura automatica da la porta a l'entrada dal museum demussa ch'ins po avrir cun agid tecnic e senza difficultads era grevas portas da lain e da fier d'edifizis che stattan sut protecziun da monuments. A maun da sensurs s'avra la porta d'entrada, uschespert che insatgi s'avischina a l'entrada. Il president da la Regenza Mario Cavigelli lauda il museum: «Grazia ad ina soluziun adattada è si reussì qua a moda optimala da colliar la protecziun da monuments cun ina tecnica discreta. La porta al Museum dal Stgazi da la catedrala n'è betg mo averta simbolicamain, mabain era praticamain per tuttas e tuts.» In bun exempel senza barrieras che ha persvas la giuria d'undrar la curt cun il premi «bun exempel» e da la surdar en pli in pitschen Cristal.

Partenaris e sponsurs

Graubündner
Kantonalbank

ROB NICOLAS

Plazzas da gieu tenor ils basegns da persunas cun in impediment

I dat memia paucas plazzas da gieu ch'èn adattadas era per uffants en sutga cun rodas. In premi dotà cun 500 francs ed in pitschen Cristal ha gudagnà Caroline Kukla cun la pretensiun: «Ina piazza da gieu sto esser accessibla ed adattada per tuttas e tuts.» Caroline Kukla fa attent al fatg che la fundaziun «Denk an mich» sustegna la realisaziun da numerusas plazzas da gieu senza barrieras. Ultra da pajar contribuziuns finanzialas haja la fundaziun «Denk an mich» sviluppà il mussavia «Plazzas da gieu per tuttas e tuts» che enumerescha ils criteris ils pli impurtants per planisar plazzas da gieu correspudentas.

Sensibilisar

En il sector da la sensibilisaziun publica per basegns d'umans cun in impediment è vegnì surdà in ulteriur premi dotà cun 500 francs ed in pitschen Cristal a Verena Rietberger. Per reducir retegnientschas e per sensibilisar da pitschen ensi propona Rietberger d'integrar pli savens la vista da persunas pertutgadas en la materia da scola. Ultra da la scolaziun integrativa duain vegnir realisads annualmain dis d'inclusiun ensemen cun persunas pertutgadas. Ina persuna en sutga cun rodas u ina persuna cun in impediment d'udida u cun in impediment corporal mussa per exempel cun tge obstachels dal mintgadi ch'ella è confruntada. Però er il tema d'impediments betg visibels directamain duai far part dal plan d'instrucziun en scola ed en la furmaziun da creschids.

La maisa da far sitg – in obstachel dal mintgadi

Mintgamai in pitschen Cristal e 500 francs survegnan las soluziuns pussaivlas dad Anna Maria Häfner e da Leonie Cavegn. Ellas han fatg attent ch'i dat strusch maisas da far sitg publicas per uffants pli gronds e per creschids cun handicap. Sco soluziun pussaivla proponan ellas d'adattar tualettas per persunas impedidas e maisas da far sitg existentas. Era locals publics, per exempel en ospitals, en chasas d'attempads, en praticas da medi, en centers da la Spitex ed en centers da cumpra duain vegnir equipads correspudentamain cun maisas da far sitg pli grondas. Via ina pagina-web u in'app duain las utilisadras ed ils utilisaders vegnir a savair nua ch'i dat talas.

En il senn d'ina midada da perspectiva ha Romano Seglias, commember da la giuria e persuna pertutgada, demussà a moda impressiunanta che mintgina e mintgin da nus po daventar ina persuna pertutgada. Sia istorgia ha sutlingià il messadi da la surdada dal Cristal da quest onn: «Reducir obstachels dal mintgadi e betg sa laschar impedir».

John & Ad ha procurà per il rom musical da l'occurrenza gartegiada.

Sin la pagina-web www.alltagshuerden.ch pon ins leger suenter ils obstachels dal mintgadi, tut las soluziuns pussaivlas ed ils buns exempels.

Cuir, ils 22 da november 2021/Pro Infirmis

Partenaris e sponsurs

Graubündner
Kantonalbank

ROB NICOLAS